

NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

Nasjonal rassikringsgruppe

Vi jobber målretta for at vi skal kunne ferdes tryggere på riks- og fylkesvegene i hele Norge!

Mandat;

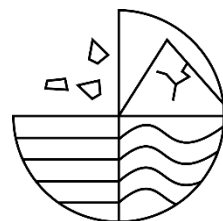
- Sette rassikringsproblematikken på den politiske dagsorden
- Jobbe for økte midler til rassikringstiltak – riksveger og fylkesveger

Medlemmer – De 8 mest rasutsatte fylkene:

- Vestland, Rogaland, Møre og Romsdal, Trøndelag, Nordland, Troms, Finnmark og Innlandet

[Om oss ny – Nasjonal rassikringsgruppe](#)

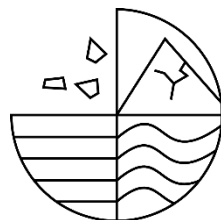
Besøk gjerne vår nettside: <https://www.nasjonalrassikringsgruppe.no/>

NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

Hvorfor er skredsikring så viktig?

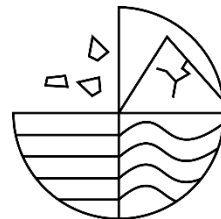
- Skred tar liv, skader folk, skaper redsel og utrygghet
- Sikker veg skal ikke være «ekstraservice», men en prioritert oppgave
- Næringstransporter og sjømat til markedet er ekstra sårbare
- Stengt veg på grunn av fare for ras er ikke en permanent løsning
- Mange steder mangler omkjøring, og rassikring er eneste tiltak for å sikre framkommelighet

NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

Finansieringsbehovet til sikring er fortsatt enormt

- Finansieringsbehovet for å rassikre de farligste riks- og fylkesvegene i Norge er nylig kartlagt å koste 96 milliarder kroner. 35 mrd riksveg og 61 mrd fylkesveg.
- Finansieringstakten er altfor lav og holder ikke tritt med rasutfordringene, og virkninger av klimaendringer og ekstremvær
- Skredsikring av fylkesveger har i praksis stått stille i mange år. I Statsbudsjettet for 2024 er det 940 mill. til skredsikring av fylkesveger. Registrert behov på fylkesveg er vel 61 milliarder kroner.
- Skal vi vente i 70 år før de farligste fylkesvegene våre er rassikret?

NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

Et eksempel: Skredtragedien på Reinøya i Troms

31.mars 2023

2 menneskeliv gikk tapt samt 140 husdyr. Skredet gikk på bebyggelse og over fylkesveg

Foto: Troms og Finnmark fylkeskommune

Ras, flom og ekstremvær øker – Det må sikres og forebygges

NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

- Nasjonal rassikringsgruppes styre gjennomførte i 2023 en reise til områder i Innlandet som ble kraftig herjet av oversvømmelser, utglidninger og ras under ekstremværet «Hans».
- **Klimatilpasning av infrastruktur**
- Nasjonal Rassikringsgruppe mener Staten i altfor liten grad bidrar når det gjelder klimatilpasning, forebygging og sikring av veger som er helt sentrale som framføringsårer i fredstid og i krise og krig.
- Beredskapen vår er avhengig av at vegene er fremkommelige, sikre og åpne. Naturfarer som ras og skred truer våre framføringslinjer og livsnerver for samfunnet sør-nord, øst-vest.
- Klimaendringene vil gi mer rasproblematikk framover. Skredsikring, forebygging mot ekstremvær og naturfarer som ras og flom er klimatilpasning i praksis.
- Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB): 1 krone til forebygging (som rassikring) sparer 7 – 14 kroner i reparasjonskostnader. Stor samfunnsøkonomisk gevinst.

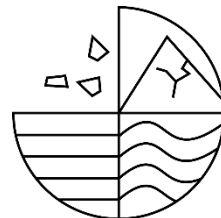
Samfunnets sikkerhet må prioriteres

Krav fra Nasjonal rassikringsgruppe om å trygge liv og næringsliv

- Vi krever 2 milliarder mer pr år til rassikring av fylkesvegene – inn i NTP
- Vi krever også 2 milliarder mer per år til rassikring av riksvegene – inn i NTP

Løsninger:

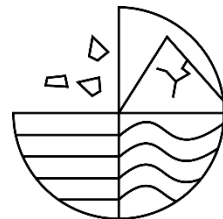
- Forebyggende skredkontroll og varsling må satses på hvor mulig
- Teknologi gir raskere- og mer sikring for pengene på en mer miljøvennlig måte
- En statlig incentivordning
 - Innsats: Statlig pott på 500 mill. - i tillegg til ordinære rassikringsmidler
- Etabler et innovasjonsprogram som stimulerer til bruk av ny teknologi
- Gjeninnfør post 31 – Rassikring - i Statsbudsjettet for sporbarhet og løpende vurdering

NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

Innsparingspotensialet er stort: Forebyggende skredkontroll og varsling

- Ny teknologi gir mer trygghet for pengene
- Kan gi besparelser i milliardklassen!
- Alternative måter å rassikre på er å overvåke, varsle, stenge, sprengne ned, rydde, vurdere skredfare og åpne vegen igjen
- Akseptabelt risikonivå, tryggere veg og økt framkommelighet
- Lave investeringskostnader og mer klimavennleg
- Årlige driftskostnader utgjør sikringen
- Gir mulighet for å sikre flere skredpunkter raskere til en betydelig lavere kostnad

NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

Målene i Nasjonal transportplan 2025-36

- Hvordan kan skred- og rassikring bidra til måloppnåelse?

ET EFFEKTIVT, MILJØVENNLIG OG TRYGT TRANSPORTSYSTEM I 2050

Mer for
pengene

Effektiv bruk av
ny teknologi

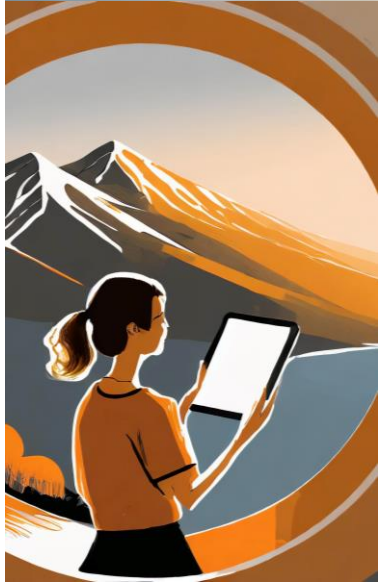
Bidra til
oppfyllelse av
Norges klima-
og miljømål

Nullvisjon for
drepte og hardt
skadde

Enklere reise-
hverdag og økt
konkurransesevne
for næringslivet

- Det er i 2024 et kartlagt rassikringsbehov i Norge på 96 mrd. kroner. Her er 61 mrd. tilknyttet fylkesvegene og 35 mrd. kroner tilknyttet riksvegene. **Sikringen går alt for sakte, og det er nødvendig med en kraftig opptrappingsplan.**
- Sikring vil alltid være billig sett opp mot pris for uønsket hendelse, men ofte har også bare den *trusselen* rasfare gir en **høy kostnad for både lokalsamfunn og næringsliv.**
- For å imøtekomme det enorme behovet, må en **ta i bruk *alternative tiltak*** der dette er mulig. Disse sørger for mye sikkerhet og forutsigbarhet for pengene. Slike tiltak kan eks. være skredkontrollanlegg og varslingsystemer m.v.
 - **Potensial besparelse på 20 - 30 milliarder kroner**
- Det haster med å få bedre sikring der både skoleveger og næringsveger utsatt for ras- og skredfare skaper berettiget frykt, uforutsigbarhet og vanskelige konkurranseforhold. **Flere steder kan *alternativ* sikring som eksempelvis skredkontrollanlegg og varslingsystemer være en effektiv og god løsning.**
- Teknologien finnes og er tilgjengelig, men det er **nødvendig med en incentivordning** slik at vegeierne faktisk tar den i bruk. Bruk av slik teknologi der det er mulig, kan i tillegg spare samfunnet for store kostnader.
- Det bør **opprettes et innovasjonsprogram** for å sikre videre utvikling og enda bedre løsninger som i større grad dekker spennet av naturfarer. Stortinget har vedtatt en incentivordning og et innovasjonsprogram, men Regjeringen har ikke levert på dette foreløpig.

- Behovet for rassikring er ikke et problem som vil gå over av seg selv. Tvert om tyder alt på at problemene heller vil tilta som følge av klimaendringene med mer nedbør og ekstremvær. **Skredsikring er klimatilpasning i praksis.**
- I takt med økt behov for sikring, gir hensynet til klima og miljø grunn til å tenke alternativ sikring der det er mulig da sikring med tunnelbygging er utfordrende med tanke på klima- og miljø, særlig knyttet opp mot massehåndtering.
- **Alternativ ras-, og skredsikring er en fleksibel løsning som også gir langt mindre inngrep i naturen,** bedrer sikkerhet på allerede eksisterende infrastruktur (behovet for ytteligere inngrep reduseres), og sikringstiltakene kan enkelt erstattes/fjernes dersom sikringsbehovet frafaller/annen sikring etableres.

- I Norge lever mange i frykt for å sende ungene sine til barnehage og skole eller selv pendle forbi rasutsatte vegstrekninger. Bedrifter opplever uforutsigbare leveranser og store verditap som følge av langtidsstengte veger, og dette gir rekrutteringsproblemer og tapt verdiskaping.
- Skred og ras fyller hele spekteret av negative konsekvenser, fra en enkel forsinkelse som følge av stengt veg, til enkle materielle skader, til å ta liv og ødelagte lokalsamfunn, der over 1000 mennesker har mistet livet i ulykker siden 1900 (NGU).
- Rassikring er et sentralt virkemiddel for å forbedre trafiksikkerhet og bidra til nullvisjonen gjennom infrastruktur som fjerner farer, gjennom forebygging av hendelser, varslingsystemer, overvåking og økt kunnskap.

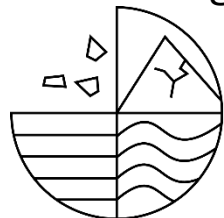

- Effektive og trygge veger er en forutsetning for positiv samfunnsutvikling og for næringslivets konkurranseevne og mulighet til verdiskaping.
- Manglende sikring koster samfunn og næringsliv enorme summer i tapte vareverdier, i lange omkjøringer, i generelt i tapte muligheter og verdiskaping. Dette kommer i tillegg til tap av liv, til de materielle kostnadene, og den emosjonelle kostnaden det er å leve med usikkerheten og redselen slik fare medfører.
- Skredproblematikk treffer bredt og sikringstiltak utgjør ofte den store forskjellen for enkeltpersoner, for familier, for bedrifter, for hele samfunn. Skredsikring er samfunnssikkerhet, viktig for beredskap, det er tiltak for grunnleggende forutsigbarhet som andre ellers tar for gitt, men det er også tiltak som kan danne grunnlag for optimisme og positiv utvikling.

- ***Skal Norge nå Nasjonal transportplans målsetting om «Et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i 2050», er en satsing på skredsikring en forutsetning.***
- ***Skredsikring treffer alle delmålene i NTP og bør være en sentral politisk prioritet.***

Meld. St. 4 (2023–2024) (regjeringen.no) og Nasjonal rassikringsgruppes kommentarer

- Nasjonal rassikringsgruppe har vært bekymret for Regjeringens oppfølging av anmodningsvedtakene om rassikring som ble fattet av Stortinget 5.mai 2022
- **Vedtak 467, 5 april 2022 – innovasjonsprogram – der Regjeringa mener det er utkvittert**
 - Her mener Nasjonal rassikringsgruppe at intensjonen i Stortingets vedtak ikke er fulgt opp og at det er skuffende at man ikke har tatt innover seg behovet for å utvikle nye nødvendige løsninger for rassikringstiltak.
 - Intensjonen som forelå var at man har behov for å øke innovasjonstakten og teknologiutviklingen gjennom en særskilt finansiert programordning som skulle være tilgjengelig for alle vegeiere – inkludert Statens vegvesen, fylkeskommunene og Nye Veier AS. Innovasjonsprogrammet burde være langsiktig, forutsigbart og økonomisk stort nok til å kunne utgjøre en reell forskjell. Programmet burde koples til Innovasjon Norge og Norges forskningsråd.

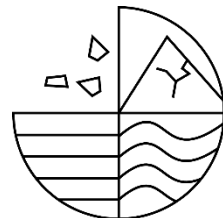
NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

- **Vedtak 469, 5 april 2022 - incentivordning - der regjeringa mener det er utkvittert**

- Nasjonal rassikringsgruppe så fram til at det ville komme en etterlengtet incentivordning til utredning, installering og drift av forebyggende skredkontrollanlegg og varslingsystemer i NTP.
- Dette er ikke ukvittert og vi mener det er skuffende at Regjeringen ikke viser vilje til å følge opp Stortingets vilje.
- Økonomisk besparelse er i seg selv ikke tilstrekkelig. Det er helt avgjørende at det kommer økonomiske incentiver som legitimerer og underbygger bruken av forebyggende skredkontroll, varsling mv. fra Statens side og som gjør det mulig for de politikerne som skal stå i den vanskelige skvisen mellom befolkning og næringliv som er utrygge på tiltak med viss restrisiko og men som vet at det er det eneste man har mulighet til å få til dersom det skal bli sikring i det hele tatt.
- Man trenger mao. en gulrot i form av målrettede midler til dette for at man skal velge det.

- **Vedtak 470, 5 april 2022 – helhetlig plan for skredsikring - der regjeringa vil komme tilbake**

- Vi forventer at Regjeringen kommer skikkelig tilbake til Stortinget med en helhetlig plan i NTP!
- Spesielt vil det være viktig å få fram det nasjonale skredsikringsbehovet i Norge og at Regjeringen legger fram hvordan man helhetlig kan sikre de farligste skredpunktene i Norge fra å treffe trafikk-åpen veg. Det vil være svært viktig at man i leveransen synliggjør og kommuniserer totalinnsparingspotensialet i et alternativt sikringsnivå.

NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

Ettertanker...

Klimadimensjonen og beredskap vil bli enda mer framtrædende i NTP.

- Ekstremvær og klimaendringer viser hvor viktig det blir å prioritere opp sikkerhet og beredskap – Vi må faktisk ta naturfare opp på prioriteringsstigen på flere nivå! Ukraina og Nato-utvidelse gjør også at man må se på veginfrastrukturen og framkommelighet på nytt.

Følelsene av utrygghet for ras er uutholdelig for foreldre, besteforeldre og barn.

- Mange lever med naturfare hver dag! Det kan vi ikke glemme og dette er viktig å formidle i kommunikasjoner rundt sikringsbehov. Barn må komme seg til barnehage og skole og folk og varer må komme fram til og fra jobb uten frykt for å få stein, snø, is eller jordmasser over seg.

Forebygging lønner seg og er en viktig samfunnsøkonomisk investering.

- Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB): 1 krone til forebygging (eks. rassikring) sparer 7 – 14 kroner i reparasjonskostnader.

Incentiver og innovasjon er et stort håp!

- Et kjempepotensial for å bruke pengene våre smartere i AS Norge. Ny gjennomføringsplan for rassikring må inneholde incentiver for alternativ sikring og det må legges fram en finansieringsmodell for å være innovativ og nytenkende, slik Stortinget bestemte i 2022.

NASJONAL
RASSIKRINGSGRUPPE

Takk for oppmerksomheten 😊